

Lindeman, Sari K. (red.) / Håndbok i relasjonelt arbeid
Fagbokforlaget, ISBN 9788245041057, 264 s., hæftet, kr. 562,00 / 449,60

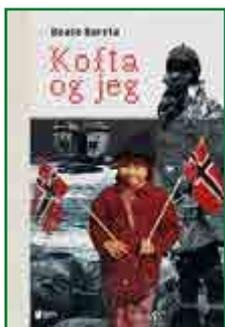
13

Vi formes av våre relasjoner og omgivelsene vi lever i. Når vi opplever utfordringer i livene våre, utgjør relasjoner den konteksten vi kan få hjelp og utvikle oss innenfor. Samtidig er våre relasjoner sårbare, og ofte er det her utfordringene oppstår.

Det er dermed åpenbart at profesjonelle hjelpere bør ha gode ferdigheter i det vi kan kalle relasjonelt arbeid. Relasjonelt arbeid handler om å legge til rette for gode samtaleprosesser. Grunnleggende for hjelpsomme samtaler er gode relasjoner mellom den profesjonelle og de som deltar. En god relasjon som sikres og opprettholdes ved at den profesjonelle strukturerer samtalen slik at alle deltagere gis nødvendig plass til både å uttrykke seg og lytte.

I denne boken vil du få tilgang til det forskningsbaserte grunnlaget for relasjonelt arbeid. I tillegg presenteres ulike verktøy og praksisnære beskrivelser av relasjonelt arbeid på ulike arenaer, for eksempel innenfor psykisk helsevern, rustjenesten og barnevernet, i barnehage og skole, og i organisasjoner, kommunal sektor og lokalsamfunnsutvikling. Boken gir også en grundig innføring i ivaretagelse av den profesjonelle og hvordan være en god kollega.

Boken består av 17 kapitler fordelt på 2 deler. Del 1 gir en bred introduksjon til temaet og gjør rede for hva relasjonelt arbeid er, presenterer ulike relasjonelle verktøy og gir forslag til hvordan den profesjonelle kan motvirke og håndtere utbrenthet. Del 2 presenterer relasjonelt arbeid tilpasset en rekke ulike kontekster, som for eksempel relasjonelt arbeid i barnevernet, i skolen, i organisasjoner, ved høykonflikt og mye mer. Kapitlene er gjennomgående illustrert med eksempler fra praksis. Boken vil være til nytte i både utdanning og profesjonelt arbeid.

Bursta, Beate / Kofta og jeg : om å tråkle sammen en sørsamisk familiehistorie
Utenfor allfarvei, ISBN 9788293688358, 231 s., indbundet, kr. 449,00 / 359,20

30.164

Ingen gikk i kofte da Beate Bursta vokste opp i et norsk fiskevær ytterst på finnmarkskysten på 1970- og 80-tallet. Foreldrene hennes snakket samisk kun dersom noe skulle holdes hemmelig for henne, eller hvis eldre slektninger var på besøk. Men gradvis endres fortellingene om hvem familien er, og er egentlig stedet så norsk som det framsto da hun vokste opp? Forfatteren begynner selv å lengte etter å bære kofta. Gjennom å lære seg å sy kofte nærer hun også opp i sin egen historie og identitet.

I denne boken undersøker forfatteren fortelsen, tausheten og skammen, men hun tar også et oppgjør med graderingen av "samiskhet", der samer som har drevet med reindrift og opprettholdt språk har rang som "mest samiske".

Kofta og jeg er en sterk og personlig sakprosa, svært aktuell i dag, også sett i lys av rapporten som ble levert Stortingets presidentskap i juni 2023, fra Sannhets- og forsoningskommisjonen (Kommissjonen for å granske fornorskingspolitikk og urett overfor samer, kvener og norskfinner).

Jenssen, Anders Todal / Å studere politisk atferd
Fagbokforlaget, ISBN 9788245040067, 326 s., hæftet, kr. 244,00 / 195,20

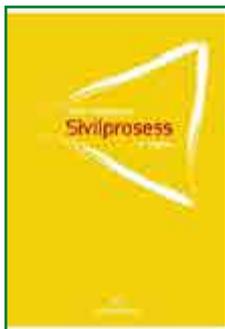
32

Hvorfor kan oppslutningen om et politisk parti svinge så voldsomt? Hvor mye påvirkes vi av sosiale medier ved valg? Og hvorfor lar noen være å bruke stemmeretten sin? Slike spørsmål tilhører studiet av politisk atferd.

Denne boka presenterer ulike modeller og perspektiver som brukes for å forstå og forklare politisk atferd. Den belyser opinionsdanning, ulike former for politisk deltakelse, motivasjon, kommunikasjon, representasjon og det viktige spørsmålet om tillit til det politiske systemet.

Boka retter seg mot studenter i statsvitenskap og andre studier der disse temaene er sentrale.

Anders Todal Jenssen og Toril Aalberg er professorer ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU.

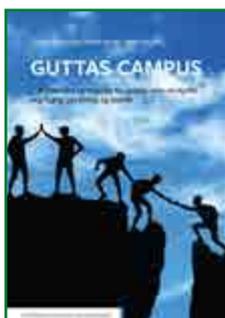

Robberstad, Anne / Sivilprosess (6. utg.)
Fagbokforlaget, ISBN 9788245049121, 422 s., indbundet, kr. 843,00 / 674,40

34

Boken er en systematisk fremstilling av den norske sivilprosessen, basert på tvisteloven av 2005 og rettspraksis frem til oktober 2023. Den viser fagets tenkemåte, og gir kunnskap om de viktigste reglene. Boken er egnet både for studenter, dommere, advokater og andre som trenger kunnskap om sivile rettssaker.

Reglene fremstilles og vurderes ut fra et brukerperspektiv, ikke et lovgiverperspektiv. Det er lagt vekt på å gjøre teksten pedagogisk og lettleselig. Mange lovendringer i 2021, 2022 og 2023 er innarbeidet. Forfatterens lange praksis som advokat, både i sivile saker og i straffesaker, gjør at fremstillingen er innrettet på spørsmål som melder seg i det praktiske rettsliv. Det trekkes linjer til reglene i straffesaker. Stikkordregisteret gjør boken lett å finne frem i. Den har fortegnelse over litteratur og lovforarbeider, høyesterettsavgjørelser og EMD-register. Det er spørsmål til hvert kapittel.

Mekki, Omar (red.) / Guttas Campus : et intensivt læringsløp for gutter som vil styrke seg faglig, personlig og sosialt
Cappelen Damm Akademisk, ISBN 9788202798031, 163 s., hæftet, kr. 456,00 / 364,80

37

Denne boken tar opp sentrale spørsmål rundt hvordan vi møter gutter på vippepunktet mellom frafall og deltakelse i skole og samfunnsliv. Det blir redegjort for teoretisk grunnlag og praktiske arbeidsmåter som kan bidra til å restarte guttenes læringslyst og opplevelser av mestring. I siste del av boken drøfter sentrale skoleforskere i flere artikler hvordan skole og samfunn kan møte utfordringen med "gutter på randen av klasserommet".

Gutter er klart overrepresentert i gruppen av ungdommer som faller ut av både skoleløpet og arbeidslivet. Kan et intensivt treningsopplegg i skolefag, personlig og sosial utvikling bidra til at flere gutter fullfører videregående skole og blir bedre til å mestre utfordringer de møter i livet?

"Guttas Campus" har siden 2018 utviklet et læringsprogram for den aktuelle gruppen gutter på vei inn i 10. klasse. Over 300 gutter har så langt deltatt i dette intensivløpet som tar utgangspunkt i en to ukers læringscamp der målrettet trening i lesing, skriving og regning kombineres med fysisk trening og gruppebaserte samtaler om karakterstyrker og livsmestring. Gjennom 10. klasse møtes guttene også til jevnlig samlinger i mentorsentre for støtte og oppfølging. Erfaringene fra "Guttas Campus" viser at et stort flertall av guttene som deltar, lykkes i å fullføre løpet i videregående skole.

Ohnstad, Frøydis Oma / Profesjonsetikk for lærere
Cappelen Damm Akademisk, ISBN 9788202791612, 83 s., hæftet, kr. 190,00 / 152,00

37

Lærere stilles daglig overfor spørsmål som krever etiske overveielser, og gjør en rekke valg som får konsekvenser for elever, foreldre og andre. For å utvikle etisk kompetanse må de både kunne identifisere etiske spørsmål, analysere dem og få anledning til å diskutere dem med hverandre. Gjennom en rekke konkrete eksempler på dilemmaer fra skolehverdagen belyser forfatteren mange av de etiske utfordringene lærere møter.

Stette, Øystein (red.) / Bruk av tolk i barnehagen : barnehagens ansvar etter tolkeloven 2022
Fagbokforlaget, ISBN 9788245049503, 53 s., hæftet, kr. 250,00 / 200,00

37

Barnehageloven inneholder ingen bestemmelser om ansvar for bruk av tolk. Navnet på den nye tolkeloven er: Lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk mv. Barnehager er "offentlige organer" og er derfor underlagt bestemmelsene i den nye tolkeloven som ble iverksatt 01.01.2022. Mange foreldre har begrensede norskerferdigheter eller har hørselsutfordringer. Tolk kan derfor være nødvendig i barnehagen i en del tilfeller som møter, utviklingssamtaler, foreldresamtaler eller andre situasjoner hvor man drøfter viktige ting som gjelder barnets trivsel og utvikling.

Tolkeloven har to hovedformål: Den skal bidra til å sikre rettssikkerhet og forsvarlig hjelp og tjeneste for personer som ikke kan kommunisere forsvarlig med offentlige organer uten tolk. For det andre skal den bidra til at tolker holder et forsvarlig faglig nivå.

Øiestad, Per Arne / Kreativ undervisning
Cappelen Damm Akademisk, ISBN 9788202796518, 71 s., hæftet, kr. 190,00 / 152,00

37

Kreativitet og skapende læringsprosesser er forutsetninger for elevenes dannelse og identitetsutvikling. Lærere trenger derfor å utvikle større bevissthet om hvordan de kan gi rom for kreative læringsformer. I denne boka deler en erfaren lærer refleksjoner fra et langt yrkesliv i skolen, der vi får innblikk i klasserommets mange magiske øyeblikk og mulige fallgruver. Gjennom konkrete eksempler blir lærere utfordret til å prøve ut ny eller glemt praksis som kan skape glede og begeistring både hos elevene og lærerne selv.

Boka er et bidrag til å bevisstgjøre og inspirere lærere til å ta i bruk mangfoldet av kreative metoder i undervisningen.

Nordahl, Thomas / Inkluderende fellesskap for barn og unge : ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging
Fagbokforlaget, ISBN 9788245023732, 286 s., hæftet, kr. 399,00 / 319,20

37.7

Ifølge norsk lov skal alle barn og unge ha et inkluderende og likeverdig barnehage- og opplæringsstilbud. Denne boka tar utgangspunkt i at inkludering er et grunnleggende prinsipp, men også i at mange barn og unge i dag ikke får tilstrekkelig hjelp og støtte og ikke opplever en inkluderende praksis.

Torbjørn Røe Isaksen satte som kunnskapsminister i 2017 ned en ekspertgruppe med fagpersoner og forskere fra Norge, Sverige og Danmark for å se på hvordan tilbudet til barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging kan bli bedre i skoler og barnehager.

Målet har vært å se på: Hva som hjelper og hindrer inkludering i barnehage og skole - hva som skal til for at overgangen fra barnehage til skole blir best mulig - hvordan barnehager og skoler kan organiseres bedre - hvordan alle elever kan bli møtt med tilstrekkelige forventninger og læringstrykk - hvordan staten og kommunen kan gi høyere kvalitet på tilbudene - regelverksutfordringer.

Denne boka er ekspertgruppens sluttprodukt. Thomas Nordahl har vært ekspertgruppens leder.

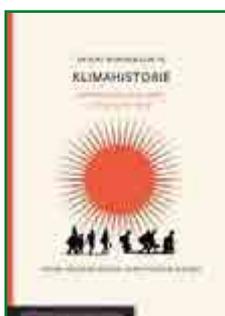

Smedsplass, Jannike / Håndtering av utfordrende atferd : elever som strever, trenger voksne som forstår!

37.17

Fagbokforlaget, ISBN 9788245044898, 65 s., hæftet, kr. 232,00 / 185,60

En av de mest grunnleggende faktorene for å ha det bra er opplevelsen av å høre til. Det kan være mange ulike grunner til at elever ikke kjenner på denne tilhørigheten i skolen. Ofte ser vi at elever er sin egen verste fiende, fordi de dømmer seg selv ned. Elever som strever med å regulere følelsene sine, har ofte en negativ selvfølelse, og det kan være vanskelig å inkludere dem i fellesskapet. De utfordrer både seg selv, medelever og oss og framprovoserer ofte kraftige følelser hos andre. For å jobbe godt med alle elevene i klassen kan det være nyttig å systematisere arbeidet rundt de elevene som strever ekstra. Elevens plan er et verktøy som vil hjelpe deg med denne systematikken.

Seland, Eivind Heldaas / En kort introduksjon til klimahistorie : menneskene og klimaet etter siste istid

50.1

Cappelen Damm Akademisk, ISBN 9788202775155, 210 s., hæftet, kr. 356,00 / 284,80

Skiftende klima har påvirket levekår og samfunnsutvikling så lenge det har vært mennesker på jorda. I denne boka følger vi dette samspillet fra istidsjegerne og det første jordbruket, via de eldste sivilisasjonene, varmeperioden i middelalderen og den lille istiden som fulgte, til menneskeskapt oppvarming og dagens situasjon. Vi viser hvordan klimaendringer i noen perioder har ført til problemer og kriser, men andre ganger til innovasjon, tilpasning og vekst, samt hvordan vitenskapen og verdenssamfunnet ble klar over og har forsøkt å møte den globale oppvarmingen.

Boka er skrevet av en historiker og en klimaforsker i samarbeid. De forklarer naturlige klimavariasjoner og menneskeskapt klimaendringer, hvordan klimaet var i fortida og grunnlaget for å vite noe om det, samt hvordan klimaendringer og samfunnsendringer henger sammen og hvorfor dagens situasjon er dramatisk annerledes fra det vi kjenner tidligere i historien.

Blomqvist, Moa P. / Virka för livet
Bokförlaget Polaris, ISBN 9789189713307, 163 s., inbundet, kr. 329,00 / 263,20

64.65

Moa Blomqvist virkar kläder på sätt du inte har upplevt förut. Själv kallar hon det Fake Knit, fuskstickning, och det är ibland svårt även för ett tränat öga att se att hennes plagg är virkade och inte stickade.

Med gediget kunnande, fantasi, enorm färgglädje och en hälsosam dos nostalgi virkar sig Moa igenom sitt liv i 16 plagg och andra projekt. Bland de självbiografiska mönstren finns tröjan Tall Dark Stranger som är inspirerad av hennes mammas röda brudklänning, löskragen 90s Baby, tröjan The Matriarch som är en hyllning till mormodern som lärde henne virka, balaklavan Let s Boogie som nått miljoner över hela världen, koftan On Brand och den gröna galaklänningen Saccharine.

Hon förmedlar sin kärlek till provlappar och vackra sömmar och ger tips om tvätt och förvaring av virkade plagg.

Låt dig inspireras och hitta ditt eget sätt att skapa. Använd virknål och garn för att berätta din historia.

Moa Blomqvist är garnkonstnären bakom Honse, som med virknålen som vapen och hjärtat utanpå bestämt sig för att revolutionera synen på virkning. Hennes skapelser, som rör sig i gränslandet mellan handarbete och high fashion, har syns i allt från lokaltidningar till internationella Vogue. I kuststaden Varberg driver hon Sveriges mest rosa garnbutik, dit besökare vallfärdar från hela världen. Hennes skapelser syns även på instagramkontot @honsedesign.

Lunde, Øivind / Erkebispegården ved Nidarosdomen
Museumsforlaget, ISBN 9788283050554, 408 s., inbundet, kr. 568,00 / 454,40

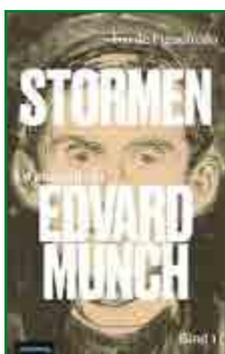
71.8

I Nidaros, middelalderens Trondheim, begynte pilegrimsvandringene til Olav den helliges grav straks etter hans død. Nidaros erkebispedømme ble etablert av paven, og erkebiskop Øystein Erlendsson bygget en katedral og en erkebispegård. Denne boka omhandler Erkebispegårdens dramatiske historie, som startet med byggingen av den første monumentale steinhallen.

Gjennom ni århundrer har det praktfulle anlegget ved Nidarosdomen også fungert som kongsgård, renessanseslott for lensherrer og militært magasin. Arkeolog Øivind Lunde tar for seg samtlige perioder i form av detaljrike tegninger, historisk drama og grundig bygningsbeskrivelse. Sytten tidsbilder med grunnplaner og rekonstruksjoner gir oversikt over bygninger, endringer og navnebruk siden 1170.

Lunde begynte arbeidet med å dokumentere Erkebispegården allerede som ung arkeologistudent, og har både som riksantikvar og som direktør for Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider lagt ned utallige timer i det som må kalles et livsverk.

I denne boka er hele historien om Erkebispegården samlet for første gang: Fra middelalderens palass med høye steinhus, tårn og spir - side om side med Nidarosdomen - via kongens renessanseslott til svensk okkupasjon i 1658 og den store brannen i 1983.

Figueiredo, Ivo de / Stormen : en biografi om Edvard Munch. Bd.1
Aschehoug, ISBN 9788203363481, 366 s., inbundet, kr. 499,00 / 399,20

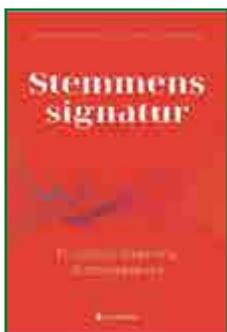
72

Edvard Munch er ikke bare Norges største kunstner, men også den eneste som har erobret en plass i den globale kulturen. Stormen forteller historien om en bråmoden kunstner som etter å ha satt Kristiania på hodet med grensesprengende malerier, inntar det europeiske kontinentet som en provinsial kraft fra nord.

Første bind følger Munch fram til 1902. Etter en oppvekst preget av sykdom og farsopprør fikk han sitt gjennombrudd med Det syke barn i 1886. De neste årene fartet han rastløst mellom Norge, Tyskland og Frankrike. Fra han tok opp penselen, levde Munch livet som i en storm der kunsten gikk foran alt. Det fikk kvinnene som elsket ham merke. Det samme gjorde familien han hele livet flyktet fra, men uten

at han noen gang brøt nervebåndene som bandt dem sammen.

I "Stormen : en biografi om Edvard Munch" har Ivo de Figueiredo gjennomgått kjente og nye kilder og skrevet et nært og storslaget portrett av den gåtefulle kunstneren og hans tid.

Bauge, Åshild Kyvik / *Stemmens signatur : en holistisk tilnærming til sangopplæring* 78
 Gyldendal Norsk Forlag, ISBN 9788205518940, 396 s., hæftet, kr. 810,00 / 648,00

Enhver stemme er unik og personlig. Derfor har denne boken om sangopplæring fått tittelen *Stemmens signatur*.

Boken tar for seg arbeidet med de ulike sangtekniske og kunstneriske elementene som sangopplæringen inneholder. Forfatterne har en holistisk tilnærming til sangfaget som synliggjøres gjennom Signaturmodellen, der søkelyset rettes mot elevens individuelle kvaliteter og eierskapet den enkelte har til sin egen vokale utvikling.

I "Stemmens signatur" blir leseren, gjennom teori og metode, introdusert for et stort spenn av sangfaglige emner, som levendegjøres gjennom bruk av konkrete eleveksempler.

Boken henvender seg til sang- og sangpedagogstudenter, praktiserende sangpedagoger, kordirigenter og andre som interesserer seg for sangutvikling og sangopplæring.

Hanstad, Dag Vidar / *Ledelse i idrett : fra styrerom til treningsfelt* 79.6
 Fagbokforlaget, ISBN 9788245046663, 299 s., hæftet, kr. 547,00 / 437,60

Hvordan drive god ledelse i idrett? I denne boka tar forfatterne for seg dette spørsmålet fra en rekke innfallsvinkler. Som tittelen antyder, ser de på ledelse i styrerommet, i administrasjonen og på treningsfeltet. Målet er å øke innsikten hos alle som er opptatt av ledelse i idrett. Hva er viktigst i rollen som styreleder? Hvordan samarbeider styret med administrasjonen? Er det kjønnsforskjeller i lederrollen? Hvorfor er lederelementet viktig for trenere? Hva vil det si å drive etisk ledelse?

I "Ledelse i idrett" presenterer forfatterne eksempler fra idretten, belyst med relevant teori. Hvordan sentrale trekk ved norsk idrett, ledernivå, elementer i ledelse og ledelsesnivå påvirker hvordan ledelse kan utøves i idretsorganisasjoner, er dessuten illustrert i bokas analysemodell. Å få fram spenninger og handlingsvalg som ledere står ovenfor hver dag er noe av det forfatterne håper leseren sitter igjen med etter å ha lest denne boka.

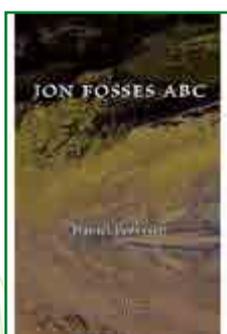
Mathisen, Ingrid Nestås (red.) / *Med blick for humor : studiar i barnelitteratur* 81
 Cappelen Damm Akademisk, ISBN 9788202788643, 244 s., hæftet, kr. 499,00 / 399,20

Denne boka handlar om humorens rolle og funksjon i bøker for barn. Korleis oppstår humor? Kva inviterer barnelitteraturen lesaren til å le av? Og kva for didaktisk potensial har humor i tekstar for barn?

Forfattarane undersøker slike spørsmål i 12 vitskaplege kapittel. Dei viser at humor kan underhalde, skape samhold og opne for refleksjon, men også korrigere, skape avstand og fungere nedsettjande. Å vende blikket mot det som er morosamt, gir nye måtar å forstå seg sjølv og verda på. Det er med andre ord all grunn til å ta humor på alvor.

Forfattarane er alle tilknytt forskingsgruppa Litteraturdidaktikk ved Høgskulen på Vestlandet.

Boka er nyttig for alle som er oppteken av barnelitteratur og av barns forhold til litteratur, til dømes forskarar, studentar, lærarar, bibliotekarar og andre litteraturformidlarar.

Pedersen, Daniel / *Jon Fosses ABC : ett samtal* 81.55
 Bokförlaget Faethon, ISBN 9789189728615, 123 s., hæftet, kr. 328,00 / 262,40

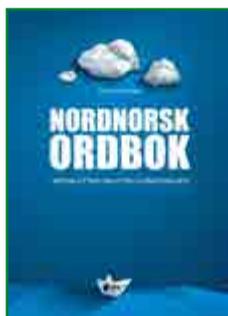
Jon Fosses ABC är en samtalsbok där Jon Fosse med Daniel Pedersen samtalar sig genom alfabetet, med ett tema per bokstav. Varje tema berör Fosses författarskap, och särskilt hans dramatik. Resultatet blir ett omfattande porträtt av ett av Nordens nu viktigaste författarskap.

Samuelsson, Tony / Kungen av Nostratien
Wahlström & Widstrand, ISBN 9789146241164, 348 s., indbundet, kr. 371,00 / 296,80

John Forsman erbjuds att i hemlighet slutföra en roman av Göran Frid, uppbumen bästsäljarförfattare som drabbats av en stroke. John anar snart att det finns en dold historia bakom manuskriptets tillblivelse. Spökskrivandet korsklippas med Johns hågkomster av uppväxten. Genom sin mamma lärde han känna Ivar Lo-Johansson. John minns nu sin barndoms lekar med Ivar Lo och dennes dröm om att hitta ett mer ursprungligt språk. En besatthet som tycks hänga samman med Göran Frids avsikter med romanen.

”Kungen av Nostratien” är en vindlande, stilsäker berättelse – om litteraturvärlden och författarrollen. Med suverän lätthet och melankolisk humor ges de stora livsfrågorna ordentligt svängrum: vänskapen, kärleken och språkets uppkomst.

Orvik, Ove Arild / Nordnorsk ordbok : arven etter Hallfrid Christiansen
Utenfor allfarvei, ISBN 9788293688334, 472 s., indbundet, kr. 499,00 / 399,20

89.55

Hallfrid Christiansen blei fødd på Gimsøya i Lofoten i 1886. Ved sida av ein, for si tid, sjeldan akademisk karriere som språkvitar ved Universitetet i Oslo, forska ho på nordnorske dialektar. Ho samla ord og uttrykk gjennom det meste av sitt vaksne liv. Då ho døydde i 1964 var ikkje draumen om ei nordnorsk ordbok realisert.

”Nordnorsk ordbok : arven etter Hallfrid Christiansen” er den hittil største skikkelege ordboka fra Nord-Noreg, med omlag 6000 ord. Samlinga baserer seg i all hovudsak på hennar arbeid.

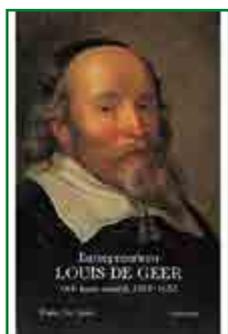

Nehlin, Ann / De finska krigsbarnen : ett nordiskt familjedrama
Natur & Kultur, ISBN 9789127183483, 183 s., indbundet, kr. 299,00 / 239,20

95

Under andra världskriget skickades omkring 70 000 finska krigsbarn till Sverige. Det innebar att hundratusentals liv förändrades, i bägge länder. Den intimaste källan till dessa omvälvande förflyttningar är breven som mödrarna och fostermödrarna utväxlade och som tillgängliggjorts för forskaren Ann Nehlin. I denna första studie i sitt slag får vi gripande perspektiv, på individnivå, av ett skeende som annars oftast beskrivits på politikernivå. Slutsatserna att dra är många – och tyvärr aktuella även för vår egen tid.

Här får vi möta barn som ville och barn som inte ville lämna Finland, barn som inte förstod vart de skulle och barn som inte förstod vart de sedan skulle skickas tillbaka. Vi får möta finska mödrar med ångest över att ha skickat i väg sitt barn och mödrar med ångest över att maken eller hon själv hinner dö innan familjen återförenas. Vi får möta svenska fosterföräldrar som inte vill ta emot det barn de fått och sådana som absolut inte vill lämna ifrån sig det vid krigsslutet. Vi får också en inblick i myndigheternas försök att hantera de logistiska och administrativa prövningarna, för att inte tala om de enorma emotionella konsekvenserna som ingen riktigt hade räknat med.

De Geer, Hans / Entreprenören Louis De Geer : och hans samtid, 1587-1652
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065901, 229 s., indbundet, kr. 380,00 / 304,00

95.6

Louis De Geer (1587-1652) är en betydelsefull person i svensk historia. Han var nederländare och handelsman i stor skala och kom att spela en viktig roll under Gustav II Adolfs tid och krig, men också efter kungens död i Tyskland.

Louis De Geer var leverantör till konungariket Sverige men också förmedlare och vidareexportör av svenskt järn och koppar. Han byggde delvis upp en svensk krigsflotta. Han anlade även en rad gruvor i Sverige och anläggningar för förädling av järn och koppar, liksom textilfabriker. Han är känd som den person som lät uppföra det ståtliga palatset på Götgatsbacken i Stockholm, som än idag står där som en praktbyggnad för Nederländska ambassaden.

Han blev svensk medborgare och medlem av Riddarhuset. I april 1627 stod Louis De Geer på Slottsbacken i huvudstaden som nybliven svensk med kungens brev i handen. Jag och landet, skrev kungen, behöver sådana som Louis, som förstår sig på ekonomi.

Detta är berättelsen om en ovanligt skicklig affärsman i vid bemärkelse. Läsaren får insyn i hur en dåtida ekonomi med europeisk prägel kunde te sig. Vilken roll familjen och släkten spelade, hur handeln med vapen gick till, vilka jättelika transaktioner som genomfördes mellan stater och enskilda, mäktiga entreprenörer etc.

Haikari, Janne (red.) / Adelns historia i Finland
Lind & Co, ISBN 9789180185059, 443 s., indbundet, kr. 435,00 / 348,00

“Adelns historia i Finland” ger en ny och nyansrik bild av ett samhällsstånd som befunnit sig i händelsernas centrum genom århundradena. Boken följer adeln i den östra riksdelen under den svenska tiden och under den ryska, ända fram till 1919 när adlandet förbjöds i den nya republiken. Förutom adelns position i maktens centrum, lyfter författarna också fram vikten av släkt nätverk och kontakter, där kvinnor ofta hade en viktig förmedlande roll. Här ryms skrupelfria mutor och äkta ädelmod, så väl som strategiska äktenskap och ren kärlek, samhälleligt ansvarstagande, men också bildning, konst och socialt ansvar.

Janne Haikari, Marko Hakanen, Anu Lahtinen och Alex Snellman har varit redaktörer för boken, där ytterligare sju meriterade forskare bidrar för att belysa adelns roll i samhällsutvecklingen. Historikern Bo Eriksson har skrivit bokens förord.

Mjør, Kåre Johan / En kort introduksjon til Sovjetunionen
Cappelen Damm Akademisk, ISBN 9788202803612, 229 s., hæftet, kr. 349,00 / 279,20

97.9

Denne boka er ei aktuell og oppdatert framstilling av Sovjetunionens historie, frå revolusjonane i 1917 og unionsavtalen i 1922, til oppløysinga i 1991. Sovjetunionen var eit heilt sentralt kapittel i europeisk og global 1900-talshistorie, og verda er framleis prega av arven frå unionen, 30 år etter at han forsvann.

Sovjetunionen var eit forsøk på å skapa ein stat for den frigjorde arbeidarklassen og for frigjorde nasjonar. Dei sovjetiske folka var likevel ikkje frie, og Sovjetunionen kom til å bli ei vidareføring av Det russiske imperiet frå før 1917. I unionen av sovjetrepublikkar fanst det mange spenningar mellom

sentralmakta i Moskva og dei ulike regionane, og sovjetisk nasjonsbygging og nasjonsundertrykking får ein sentral plass i boka.

Dei ulike kapitla tek også føre seg den marxistisk-leninistiske ideologien og eittpartistaten, og syner korleis Sovjetunionen vaks fram som eit storstilt og brutalt moderniseringsprosjekt med planøkonomi og femårsplanar, fangeleirar, utreinskingar og deportasjonar, men også med ein rik litterær produksjon og eit kulturliv som påverka ei heil verd.